

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/20-02496-013
Otsuse kuupäev	28. mai 2020
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelsetg, liikmed Kristi Orumets, Keilin Tammepärg
Tarbija	
Kaupleja	Elisa Eesti AS, 10178070
Tarbija nõue	Toote asendamine, selle võimatusel ostuhinna tagastamine.
Asja läbivaatamise aeg	18. mai 2020

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid kaupleja e-keskkonnas müügilepingu, millega kaupleja võttis enesele kohustuse anda tarbijale üle arvuti HP Omen 17-CB0001NA (tootekood CND94562V1) ja tarbija võttis enesele kohustuse tasuda kauba eest kokkulepitud hind, so 1 849,00 eurot. Kaup anti tarbijale üle 6.veebruari 2020.

Tarbija esitas 13.veebruari 2020 kauplejale pretensiooni selles, et kauplejalt saadud arvuti ekraani alumise ääre ja korpuse vahe on veidi lahti, liim on näha. Tarbija soovis toote parandamist. Kaupleja tagastas arvuti tarbijale 21.veebruari 2020; akti kohaselt tootel puudusi ei esinenud. 22.veebruari 2020 teatas tarbija kauplejale, et soovib defektse kauba siiski tagastada. Tarbijale selgitati, et üldise tagastamisõiguse tähtaeg on möödunud. 27.veebruari 2020 pretensioonis märkis tarbija, et arvutile on transpordi käigus tekkinud uus defekt (vigastus kaane nurgal); kaupleja jättis pretensiooni rahuldamata. 3.märtsil 2020 esitas tarbija avalduse, mille kohaselt tagastas kaupleja 21.veebruari 2020 talle defektse toote; arvuti korpuse nurgal on uus defekt, mis on eeldatavasti tekkinud transpordi käigus. Tarbija nõuab toote asendamist või selle võimatusel ostuhinna tagastamist.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on seisukohal, et tarbija nõue ei ole põhjendatud. Tarbijal puudus 22.veebruari 2020 õigus lepingust taganeda kuna põhjendusteta taganemisõiguse tähtaeg oli möödunud. Kaupleja tagastas tarbijale puudusteta toote. Vigastus toote korpusel on tekkinud peale toote tarbijale üleandmist.

Komisjoni põhjendus:

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Komisjonile esitatud tõenditest saab järeldada, et poolte õigussuhe põhineb sidevahendite abil sõlmitud müügilepingul.

VÕS § 208 järgi kohustub müüja müügilepinguga andma ostjale üle olemasoleva, valmistatava või müüja poolt tulevikus omandatava asja ning tegema võimalikuks omandi ostjale ülemineku, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu.

Puudub vaidlus lepingu sõlmimise ja kauba üleandmise üle. Pooled vaidlevad selles, kas tarbija kasutas üldist lepingust taganemise õigust seaduses ettenähtud tähtajal; samuti selles, kas tarbija oli 22.veebruari 2020 õigustatud lepingust taganema.

Komisjon lahendab esmalt vaidluse selles, kas tarbija 22.veebruari 2020 avaldus kaupleja Jõhvi esinduses lõpetas lepingu, ehk kas tarbijal oli sellel ajal õigus kasutada üldist lepingust taganemise õigust.

VÕS § 56 lg 1 ja 11 järgi võib tarbija ilma põhjust avaldamata taganeda sidevahendi abil sõlmitud lepingust 14 päeva jooksul arvates müügieseme kätte saamisest. Poolte seletuste ja komisjonile esitatud tõendite järgi sai tarbija müügieseme enda valdusse 6.veebruari 2020.

Tarbija on seisukohal, et taganemisõiguse tähtaja hulka ei saa lugeda perioodi, kui kaup oli remondiks üle antud kaupleja valdusse, so ajavahemikus 13.vebruar kuni 21.vebruar 2020 (9 p). Kaupleja on seisukohal, et ei ole müügilepingut rikkunud; tähtaja möödumine ei ole seotud kaupleja tegevusega.

Komisjon selgitab, et reeglina lõpeb tähtaeg tähtpäeva saabumisel (TsÜS § 135 lg 2); päevades määratud tähtaja puhul on tähtpäevaks tähtaja algusele järgnenud päevadest viimane. Kõnealusel juhul algas tähtaeg 7.veebruari 2020 ja tähtpäevaks oli sealt arvates neljateistkümnes päev, so 20.vebruar 2020. Kuivõrd tähtpäev langes tööpäevale, ei esine seadusest tulenevaid tähtaja pikenemise aluseid. Tarbija üldine taganemisõigus lõppes 20.veebruari 2020 kell 24:00.

Kuna VÕS §-s 56 ei ole ette nähtud tähtaja möödumise kohta mingeid erandeid ega täpsustusi, tuleb praegusel juhul tähtaja lõppemine määrata kindlaks üldreegli järgi. Komisjon ei jaga tarbija seisukohta selles, et tähtaeg pikenes selle aja võrra, mille kestel oli kaup tagastatud kaupleva valdusse. Tarbija üldise taganemisõiguse teostamine ei ole seotud lepingu tingimustega ega kohustuse täitmise asjaoludega, va kaupleva kohustus selgitada taganemisõiguse kestust ja viisi (kaupleva teavitamiskohustus). Tarbija üldine taganemisõigus on eesmärgistatud tarbija õigusega tutvuda müügiesemega. Ekslik on arusaam, et tarbija omab õigust soetatud kaupa 14 päeva kestel kasutada; tarbijal on õigus selle perioodi kestel tutvuda kauba omadustega viisil, mis on võimalik tavapärasele kauplemisele kohastel tingimustel.

Komisjon rõhutab, et tarbija üldine taganemisõigus ei ole seotud kaupleva kohustuse rikkumisega; samuti ei pea tarbija taganemisõigust kuidagi põhjendama. Taganemine on kehtiv, kui tarbija teeb taganemistähtaja kestel kauplevale taganemise soovi üheselt väljendava taganemisavalduse. Komisjonile esitatud selgituste ja tõendite järgi ei olnud sellekohase avalduse tegemine tarbijale kogu tähtaja kestel takistatud; tarbija saanuks avalduse teha sõltumata sellest, kas kaup oli tema või kaupleva valduses. Asjaolu, et tarbija oli kauplevale kauba parandamiseks või asendamiseks tagastanud kinnitab, et tarbija oli kauba üle vaadanud ja selle omadustega tutvunud.

Pooled ei vaidle selles, et tarbija tegi kauplevale 22.veebruaril 2020 lepingust taganemise avalduse, millest kaupleva järeldas, et tegemist on üldise taganemisõiguse tahteavaldusega. Komisjon peab vajalikuks selgitada, et õiguspärane taganemise tahteavaldus lõpetab reeglina lepingu ega vaja teise poole nõustumust. Kõnealusel juhul ei olnud tähtaja lõppemise tõttu tegemist õiguspärase avaldusega ning kaupleva poolt avalduse mitteaktsepteerimine oli õigustatud.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija ei olnud 22.veebruaril 2020 õigustatud kasutama tarbija üldist taganemisõigust. Tarbija avaldusel ei olnud lepingut lõpetavat mõju ning pooled olid jätkuvalt lepinguga seotud.

Järgnevalt lahendab komisjon vaidluse selles, kas tarbija oli 22.veebruaril 2020 õigustatud lepingust taganema kaupleva poolel kohustuse rikkumise tõttu. VÕS § 116 lg 1 järgi võib lepingupool lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud; oluliseks loetakse rikkumist, mille tagajärjel jääb kahjustatud pool ilma sellest, mida ta õigustatult lepingust lootis (lg 2).

Vaidlust ei ole selles, et tarbija teatas 13.veebruaril 2020 kauplevale toote puudustest. Puudused kvaliteedis on hinnatavad asja mittevastavusena VÕS § 217 lg 2 p 2 ja 6 tähenduses. VÕS § 217 järgi on müüja põhikohustuseks anda ostjale üle lepingu tingimustele vastav asi; ostjale üle antav asi peab vastama kokkulepitule koguse,

kvaliteedi, liigi, kirjelduse ja pakendi osas.

Tarbija on toonud puudusena esile arvuti ekraani ja korpuse vahelise avatud koha (prao) olemasolu. Kaupleja on toodet kontrollinud ja kinnitanud, et sellel puudusi ei ole. Arvuti on sarnane sama mudeli teistele eksemplaridele. Arvuti on tarbijale tagastatud 21.veebruari 2020 aktiga (1666289), millel tarbija kinnitas oma allkirjaga, et on seadme kätte saanud, selle üle vaadanud ja ei oma pretensioone seadme seisukorra üle. Seega ei ole 21.veebruari 2020 seisuga asja puuduste kohta mingeid tõendeid. Kuivõrd tarbija ei esitanud kauplejale kauba osas pretensioone ka 22.vebruaril 2020, saab järeldada, et ka selle aja seisuga asja puuduste üle vaidlust ei olnud.

Tarbija on uuest puudusest, so defektist kaanel, teatanud kauplejale 27.veebruari 2020 pretensioonis. Tarbija on seisukohal, et see defekt pidi tekkima arvuti transpordi käigus. Kaupleja seda asjaolu ei kinnita ja väidab, et arvuti tagastati tarbijale tervena.

Komisjon hindab poolte seletusi ja tõendeid kogumis. Komisjoni hinnangul ei tõenda tarbija esitatud foto, et arvuti korpuse nurgal oli vigastus olemas ajal kui arvuti talle tagastati. Tarbija selgitus on vastuolus tema varasema käitumise ja varasemate avaldustega. Tarbija on 21.vebruaril 2020 kinnitanud, et on kauba üle vaadanud. Fotolt nähtav vigastus ei saanud jääda sellisel juhul märkamata. Komisjon ei pea eluliselt usutavaks, et tarbija jättis uuele vigastusele osundamata olukorras, kus kaupleja selgitas talle, et üldise taganemisõiguse tähtaeg on juba möödunud. Üldise taganemisõiguse tähtaja lõppemine ei võtnud tarbijalt õigust lepingust taganeda müüja kohustust olulise rikkumise põhjendusel.

Komisjon selgitab tarbijale, et tootes puuduse esinemise peab tõendama tarbija. Kui tarbija on puuduse olemasolu tõendanud, siis eeldatakse kuue kuu kestel, et puudus esines juba toote üleandmise ajal ning kauplejal lasub kohustus tõendada vastupidist, so puuduse tekkimist tarbijast tingitud põhjustel. Kõnealusel juhul ei ole tarbija esitanud komisjonile mingeid tõendeid, millest saaks järeldada, et kaupleja poolt üleantud toode oleks puudustega.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et kaupleja ei ole müügilepingut rikkunud ning tarbijal puudus 22.vebruaril 2020 lepingust taganemise õigus kaupleja kohustuste rikkumise tõttu. Tarbija lepingust taganemise avaldus on tühine ning pooled on lepinguga jätkuvalt seotud. Tarbija nõue toote asendamises või ostuhinna tagastamises ei ole põhjendatud.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg

Kristi Orumets

Keilin Tammepärg

/allkirjastatud digitaalselt/